

3. Звіт про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2023 рік. 128 с. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/18%20-%20Department/18%20-%20PDF/2024/03.2024/Звіт%20про%20виконання%20УА%20за%202023%20р._UA%20.pdf

4. Восьме всеукраїнське муніципальне опитування. Квітень – травень 2023. СГ «Рейтинг». 156 с. URL : https://sau.in.ua/app/uploads/2023/07/municipal_survey_may_2023_ua-final.pdf

5. Оцінка громадянами зовнішньої політики влади, ефективності міжнародної підтримки та впливу зовнішньополітичних чинників на Україну (січень 2024р.). Центр Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-zovnishnoi-polityky-vlady-efektyvnosti-mizhnarodnoi-pidtrymky-ta-vplyvu-zovnishnopolitychnykh-chnynnykiv-na-ukrainu-sichen-2024r>

*Зінченко Алла Григорівна,
кандидат історичних наук, доцент,
Національний університет
«Києво-Могилянська академія» (м. Київ, Україна)*

ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРНИХ ВИМОГ ЄС НА ВПРОВАДЖЕННЯ ESG ПОЛІТИК БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Угода про асоціацію України з Європейським Союзом передбачає сприяння розвитку корпоративної соціальної відповідальності та звітності, а також заохочення ведення соціально відповідальної господарської діяльності (стаття 422 Угоди про асоціацію) та впровадження на національному рівні відповідних міжнародних стандартів та поступового наближення до права ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту (п. 1b) статті 387, Додаток XXXV до цієї Угоди) [1].

Ще у 2017 р. на виконання Угоди Україна імплементувала положення Директиви 2013/34/ЄС та Директиви 2014/95/ЄС щодо розкриття фінансової та нефінансової інформації, передбачивши підготовку Звіту про управління великими компаніями (п.7. ст. 11 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні») [2].

Наступним суттєвим кроком з впровадження регуляторних вимог ЄС щодо впровадження принципів і підходів сталого розвитку та ESG є синхронізація з Європейською «Зеленою угодою» [3]. У червні 2024 р. був ухвалений Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 р., який спрямований на узгодження екологічної, енергетичної та економічної політики для сталого розвитку України [4]. Ключовими цілями України відповідно до Національного плану у напрямку декарбонізації є скорочення викидів парникових газів на 65% порівняно з рівнем 1990 р. та досягнення кліматичної нейтральності (для економіки в цілому) до 2060-го р. [4, с.7].

У 2022 р. була прийнята Директива 2022/2464/ЄС про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку (CSRD), яка вимагає від компаній розкривати у звітності більший обсяг інформації про результати їх діяльності у сфері сталого розвитку, що в свою чергу, стимулює трансформацію бізнесу і впровадження

стратегічного підходу до сталого розвитку [5]. Під дію CSRD підпадають приблизно 50 000 компаній, які зареєстровані або діють у країнах ЄС. Вимоги щодо розкриття інформації встановлено Європейськими стандартами звітності про сталий розвиток (ESRS), які є невід'ємним елементом директиви CSRD. Відповідно до стандартів, компанії звітуються з питань, пов'язаних з довкіллям, соціальною сферою та корпоративним управлінням (ESG). Компанії будуть звітуватися про ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком, а також про те, як їх діяльність впливає на суспільство і навколишнє середовище. Компанії звітуються не лише про власну діяльність, а й про діяльність компаній у всьому ланцюгу створення вартості.

Наразі чинним є пакет з 12 стандартів ESRS:

Наскрізні: ESRS 1. Загальні вимоги та ESRS 2. Загальні відомості.

Навколишнє середовище: ESRS E1. Клімат, ESRS E2. Забруднення, ESRS E3. Водні та морські ресурси, ESRS E4. Біорізноманіття та екосистеми, ESRS E5. Використання ресурсів і циркулярна економіка.

Соціальний: ESRS S1. Власна робоча сила, ESRS S2. Працівники в ланцюжку вартості, ESRS S3. Громади, які перебувають під впливом, ESRS S4. Споживачі та кінцеві користувачі.

Управління: ESRS G1. Ведення бізнесу [6].

Перші звіти компанії повинні подати у 2025 році. Директива 2022/2464/ЄС ще не імплементована в законодавство України, проте, українським компаніям необхідно вже розпочинати підготовчу роботу щодо вивчення та аналізу інформації, необхідної для складання Звіту про сталий розвиток. А ті українські компанії, які є постачальниками та підрядниками компаній ЄС, повинні готувати інформацію про впровадження політик та практик сталого розвитку.

Підсумовуючи, слід підкреслити, що вимоги ЄС щодо звітування зі сталого розвитку підштовхують компанії, які працюють на ринку ЄС впроваджувати політики та практики сталого розвитку, передусім в сфері охорони довкілля та прав людини.

Література:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

3. The European Green Deal. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/e%20n/ip_19_66914.

4. Національний план з енергетики та клімату на період до 2030 року. Розпорядженням № 587-р Кабінет Міністрів України, 25.06.2024 р. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=17f558a7-b4b4-42ca-b662-2811f42d4a33&title=NatsionalniiPlanZEnergetikiTaKlimatuNaPeriodDo2030-Roku>

5. RECTIVE (EU) 2022/2464 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. (Corporate Sustainability Reporting Directive). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

6. COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2023/2772 of July 31, 2023 - supplementing Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council on reporting standards in the field of sustainable development, which should apply from January 1, 2024. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=OJ%3AL_202302772

*Мігальчан Ірина Олександрівна,
кандидат історичних наук, Чернівецький
медичний фаховий коледж (м. Чернівці, Україна)*

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

Пріоритетом зовнішньополітичного курсу сучасної України є європейська інтеграція. В контексті широкомасштабної російської інтервенції євроінтеграційні прагнення України надзвичайно актуалізуються, адже вступ до Європейського Союзу є одним із визначальних елементів політичної та економічної стратегічної стабільності держави.

Євроінтеграційний курс України зумовлений, насамперед, географічною та цивілізаційною близькістю до Європи, а також довготривалими історичними традиціями співпраці між українцями та європейцями. Отримавши незалежність, Україна зразу ж задекларувала себе як європейська держава. Європейська спільнота також вітала державотворчі процеси в Україні. 2 грудня 1991 р., на наступний день після Всеукраїнського референдуму щодо незалежності України, ЄС оприлюднив Декларацію, в якій віталось волевиявлення українського народу. Згодом, у цьому ж році для колишніх республік СРСР ЄС ухвалив спеціальну програму Технічної Допомоги країнам СНД. Ця програма передбачала допомогу й Україні в питаннях реформування законодавства та економіки.

Правові засади відносин між Україною та ЄС було закладено «Угодою про партнерство і співробітництво між Україною і Європейським Співтовариством та їх державами-членами» від 14 червня 1994 р. (набула чинності 1 березня 1998 р.) [1]. Саме цей документ започаткував й і окреслив коло політичних, торговельно-економічних та гуманітарних питань співпраці. Показовим є й той факт, що Україна стала першою республікою колишнього СРСР, яка підписала таку Угоду.

Правовою основою співпраці з широкого кола питань стала Угода про партнерство та співробітництво (УПС). УПС стала важливим інструментом для залучення України до правових рамок єдиного європейського ринку та системи СОТ. Вона також мала низку еволюційних положень, включаючи перспективу створення зони вільної торгівлі. Наступним засадничим документом щодо поглиблення європейської інтеграції України варто назвати План дій Україна-ЄС, ухвалений 21 лютого 2005 р. на засіданні Ради з питань співробітництва Верховної Ради України. Ухвалення цього документу уможливило суттєве розширення двостороннього співробітництва України та ЄС. Зокрема, План містив перелік конкретизованих зобов'язань України у сфері зміцнення